

Hållbara odlingar och utökad säsong för svenska tomater

Sara Berger, VD SydGrönt

Den älskade tomaten

- Tomaten tillhör inte våra gamla kulturväxter utan är en import från Amerika på 1500-talet
- Tomaten är svenska folket mest älskade grönsak
- En tredjedel av alla svenskar äter tomat dagligen och vi äter cirka 10 kg tomat per person och år
- Knappt 2 av 10 tomater som äts i Sverige är svenskodlade

Hur ser marknaden ut?

- I Sverige odlas tomater på en yta om cirka 300 000 kvadratmeter.
- 70% av tomatodlingarna ligger i Skåne och Blekinge men odlingarna finns också i Mellansverige och upptill Kalix i norra Sverige.
- Marknaden har varit stabil de senaste tio åren och volymmässigt produceras cirka 15 000 ton tomater.
- Marknadsandelen för svenska tomater är förhållandevis låg, 13 procent av den totala kategorin är svensk.
- Det finns idag ett 30-tal odlare av tomater i Sverige

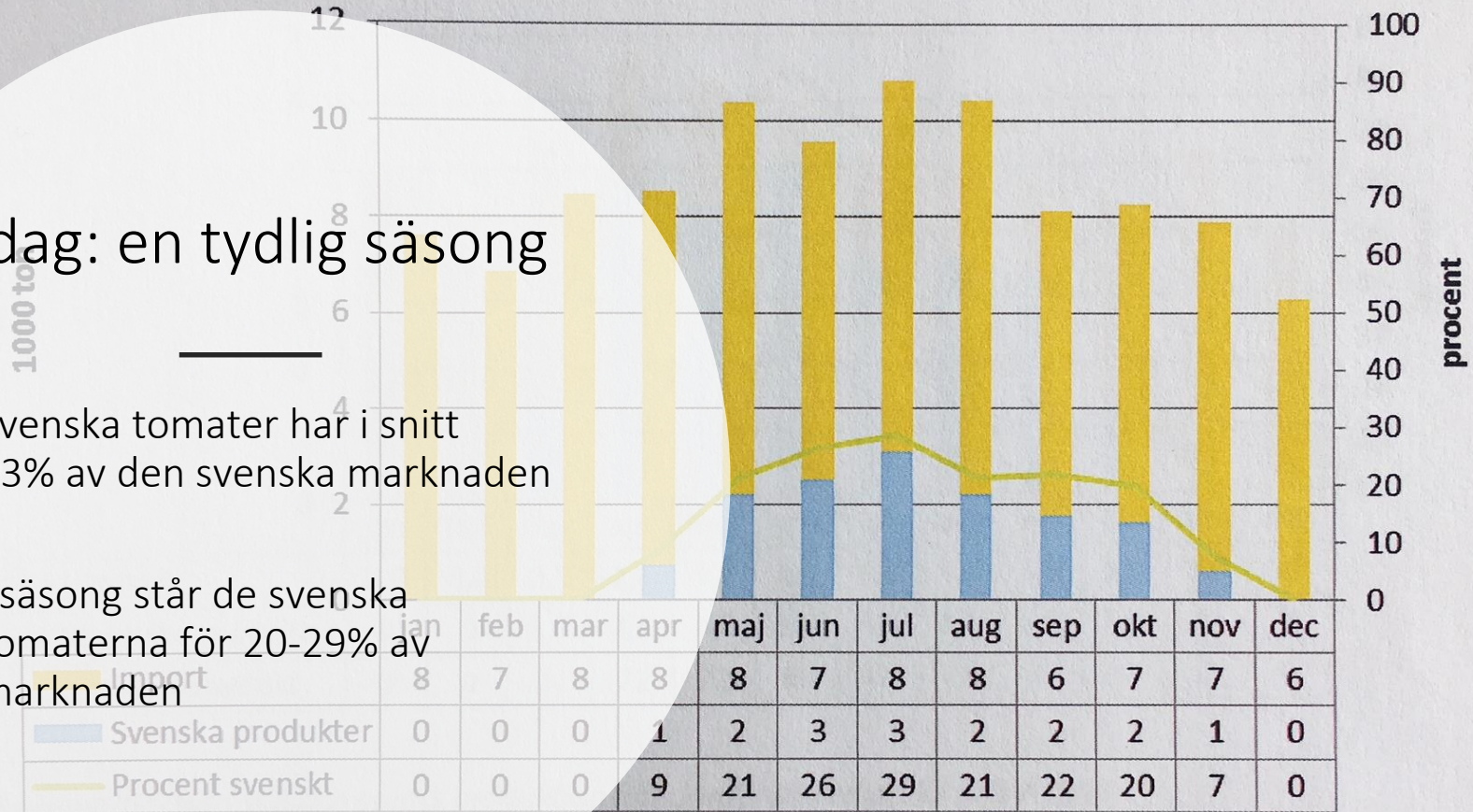
Vad odlas i Sverige?

- Den stora utvecklingen har handlat om skiftet mot ökad odling av specialtomater och intresse för olika varianter och smaker
- På ungefär halva ytan odlas idag vanliga röda runda tomater och på resterande yta specialtomater och kvisttomat
- Kvisttomaten har ökat mycket de senaste åren, drivet av en ökad konsumentefterfrågan
- I Sverige är vi också duktiga på att odla små specialtomater och vi har ett stort utbud i förhållande till den totala produktionen

Idag: en tydlig säsong

- Svenska tomater har i snitt 13% av den svenska marknaden
- I säsong står de svenska tomaterna för 20-29% av marknaden

Om utbud och säsong

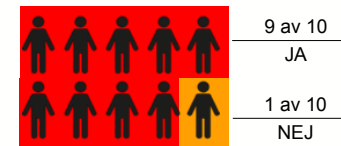
Bästa säsong är sommarmånaderna!

Hur ser du på de SVENSKA tomaterna vintertid:

Finns det ett tillräckligt stort utbud av dem här i butiken?

Finns det "säsong" för svenska tomater, dvs skillnader vid olika årstider?

Är det viktigt för dig att butiken erbjuder svenska tomater året runt?

- Drygt hälften upplever INTE att det finns ett tillräckligt stort utbud av svenska tomater i butiken vintertid.
- Shoppersn upplever att det finns en "säsong" för tomater. Den bästa säsongen anser man är sommarmånaderna.
- En majoritet tycker att det är viktigt att butiken kan erbjuda ett svenskt sortiment av tomater året runt!

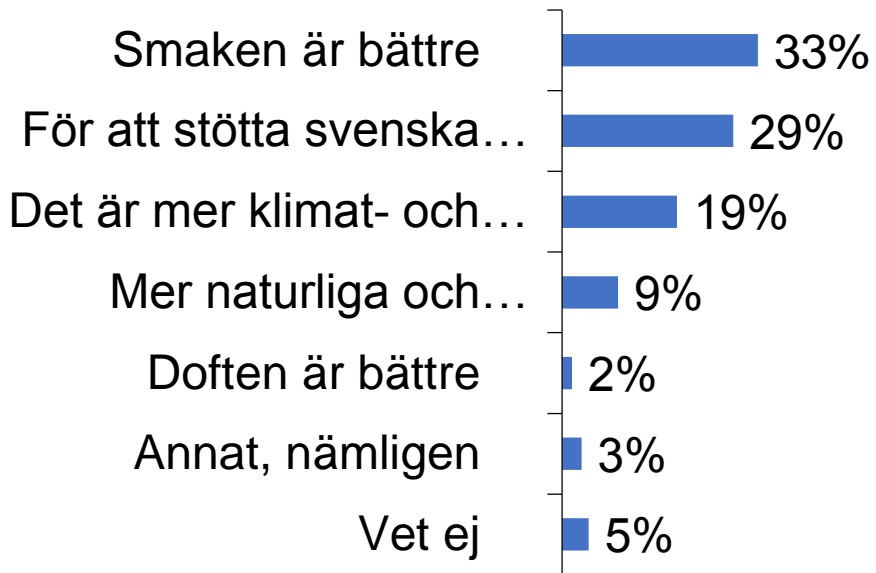
Inga skillnader i hur man upplever utbud och säsong.

Svensk tomatodling året om

- Sedan några år finns det året-runt odling i Sverige
- Odlingen är belyst och fortfarande i liten skala men utbyggnad sker succesivt
- Förebild är den finländska produktionen som arbetat med året runt odling i många år
- Fördelen är att kunna erbjuda ett utbud året om och därmed möta konsumentefterfrågan
 - Behöver inte bygga in produkterna i varukorgen varje år
- Sverige har också en akvaponi - kretsloppsodling med fisk och tomat

Skäl att föredra svenska tomater

- SMÅK är viktigaste köpargumentet för den svenska tomaten
- Att stötta svensk odling, kommer tillbaka i flera undersökningar som anledningen till att konsumenten köper svenskt
- Klimat och miljö är tredje största skäl

Den hållbara svenska tomaten

- Sverige är ledande i utvecklingen av en hållbar tomat
- Mer än 90 procent av odlingarna värms med förnybar energi –flis, pellets och jordvärme– alternativt med spillvärme från annan industri
- Humlor sköter pollineringen i växthusen
- Vatten är en viktig förutsättning för all tomatodling. Vår tillgång till vatten av hög kvalitet är god, jämfört med många andra länder där vattentillgången är begränsad
- Växthusen har också recirkulerande system för vatten och växtnäring
- Tomatodlarna i Sverige använder biologiska metoder i sin odling, till exempel nyttoinsekter för bekämpning av skadedjur.

Men HUR hållbar är den svenska tomaten?

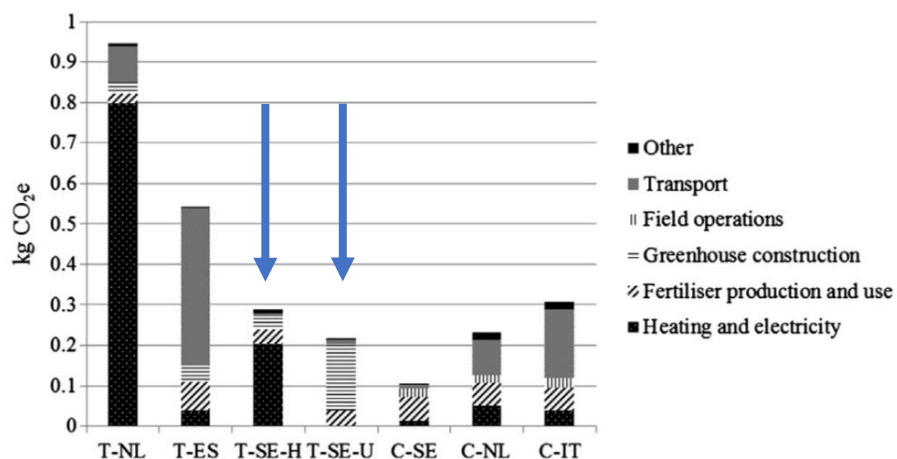

Fig. 3. Carbon footprint of 1 kg of tomatoes (T-) from the Netherlands (NL), Spain (ES) and Sweden (SE, heated (H) and unheated (U) greenhouses) and of 1 kg of carrots from Sweden, the Netherlands and Italy (IT).

- Genom att välja svensk tomat i säsong minskar klimatavtrycket med 30%-50%
- Uppvärmningssystemet är direkt avgörande för hur hållbar en växthusodlad tomat är. Det står för mer än 70% av påverkan i klimatavtrycket.
- Mer än 90 % av svensk odlingar använder sig av förnybar energi vilket gör den svenska tomaten ledande i Europa